תשבץ השלם הזה 2518

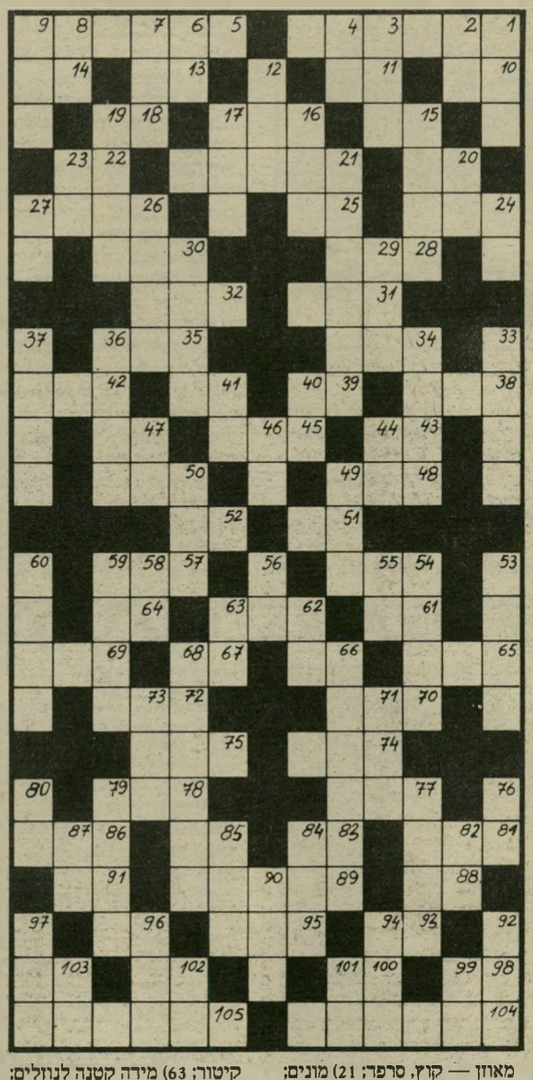

מאוזן:

1) הפירות שנשארו על העץ אחרי עונת הבציר; 5) אצילות גזעית (4,2); 10) ראשי־תיבות לאחר שם פלוני, ולכבודו; 11) מספיק; 13) רץ מהיר (ישעיהו ט"ז); 14) אמצע; 15) אלוף הקלפים; 16) אחת הצורות של זחלי החרקים; 18) אות עברית; 20) מתגורר; 21) האספה הגדולה של הכנסיה; 22) שמה הפרטי של זמרת בת מלחין; 24) הרחיק, נסע בים; 25) קירומת הולנדית; 26) עוף ממשפחת התרנגולות; 28) עוצם. כח; 30) עלה היישוב סמוך לבסיסו של הפרח; 31) ערבוב, בלילה; 32) כואב; 34) חלק ממערכת־העכול; 35) נחש ארסי; 38) בן אדם; 39) בן, בגאלית (סקוטלנד); 41) בוסתן; 42) אסון; 43) בעל־חיים, בעל־בית; 45) טנא לפירות; 47) טמפרטורה נמוכה; 48) מהר; 50) גמל חסר־רכשת; 51) סוד; 52) שם פרטי לועזי; 54) מועד; 57) בכמות מרובה; 61) מזל; 62) עלטה; 64) בהיר, צלול; 65) מאבד בכורתו; 66) עבר; 67) יהיר; 69) רקוד של סלונים; 70) בגלגל המזלות; 72) בליטה קטנה בראש הפרי; 74) התמיד במעשיו; 75) כלי־כתישה; 77) צוות אנשים לברור בעיות; 78) משקל האריזה; 81) פשר, מובן; 83) יחידת־מידה של ההספק החשמלי; 85) פקודה; 86) יין פשוט; 88) תאריך מחצית החודש; 89) חלקיק אור. או יחידת אנרגיית הקרינה; 91) משתחווה; 93) שמח; 95) שדה; 96) בסולם התווים; 98) ארמת עפר־טיט; 100) מאכל שטעמו כצפיחית בדבש; 102) אציל (ח); 103) מתקן לאש מבוערת; 104) פשוט־עם (ברומא העתיקה); 105) כינוי לאלהים בספרות הקבלה, או חלל העולם שאין לו גבול (3,3).

מאונך:

1) קשוט לצואר; 2) אות־הנצחון; 3) אל־מגן לרומאים; 4) סופר אנגלי, מייסד האגודה הפביאנית; 6) אביון עלוב; 7) עיר גדולה; 8) נהר בדרום־אפריקה; 9) אש מהר־געש; 12) כלי־נשיפה; 15) בטוי, הבעה; 16) שחקן צעיר (מרד הנעורים) (ש"מ); 17) מתקן־אריגה; 19) שיא. גולת־הכותרת; 20) עם 20 מאזן — קוץ, סרפד; 21) מונים; 23) מכללה אמריקאית; 24) קו; 26) לא משלם (בעגה); 27) בת־קול; 29) חלק של שלם; 30) חיק (מ); 33) פטפון; 34) מדריך המקהלה; 36) מחצב המכיל מתכת או חמר אחר; 37) הפניה, הטיה הצידה; 40) קריה קדושה; 41) קבוע בדרום; 44) אנא; 46) מילת־שלילה; 47) מתעורר; 49) משל, שלט; 50) אריה; 53) סער, תמיכה; 54) בן יפת; 55) אגרטל; 56) חרון; 58) כתם אופיר; 59) עוברי אלילים; 60) בת כלב; 62) קיטור; 63) מירה קטנה לנוזלים; 66) ענק אגדי; 68) מראשי הפילוסופיה היונית; 71) שמן; 73) ניחוש עתידות על־פי מעוף הצפורים; 76) עני; 77) צפור־שיר; 79) הזוה; 80) נצח; 82) שן בפה; 84) יחידת־משקל גדולה; 85) סלע; 87) חייל במשטרה הצבאית; 90) עפר תחוה; 92) סכין; 94) אולי; 96) שיח בר, סמל למרירות; 97) אימפולס; 99) כלי קלוע לשאת בו חפצים; 101) נהר, מספר; 102) מתנה; 103) מילת ברירה.

אביגיל ינאי

מודעות בטלפון

לכל העתונים

בכרטיסי אשראי במחירי המערכת

DINERS CLUB INTERNATIONAL ISRAEL LTD.

ויזה

ישראכרט

שרות ת.ד. ללא תשלום – חניה חופשית במקום

פרסום אידיאל

אבן גבירול 110 ת"א, פתוח 7.30 – 20.00 רצוף

03-227117/8

חן טרמפ לחייל

„אני ישראלי, לא יהודי"

(המשך מעמוד 26)

יום מחייו למדינת־ישראל, וכאן יש אדם שהיה בצבא ובמילואים, ואולי הבן שלו נעשה נכה בלבנון אבל לא: הוא נפולת־של־נמושות!

אז על מה אנחנו מדברים? שם זו המושבה של העם היהודי הבינלאומי, וכאן זו אם־המושבות. אז אני גר במרכז, אני לא צריך לגור בסניף.

השאלה מורכבת גם מסיבות אחרות. במיקרה שלי, אני יליד הארץ, ובניגוד לעמים אחרים שילידי הארץ הם החלק שקובע, במדינת־ישראל זה ההיפך. בכל פעם שכבר נדמה שמדינת־ישראל הופכת למדינה של בניה, בא גל חדש ומשנה את הכל. או שמתעוררת סיטואציה שמאלצת אותנו לפעול לפי תנאים אחרים. למשל, התיזה המגוחכת האומרת שבישראל אי־אפשר להפריד את הדת מהמדינה, כי היהודים האמריקאיים לא יסכימנו לכך. זו שטות מוחלטת, כי כאן יש הפרדה מוחלטת של דת ממדינה. כאן היהודים לא מסכימים בכלל שיתפללו בבתי־הספר. או דוגמה אחרת: כשרבין נסע לארגנטינה, והתארח שם בבניין שבמרתף שלו היו חדרי־העינויים, שם ישב טימרמן. ואחר־כך הם אמרו: „מה אנחנו יכולים לעשות? אנחנו מסכנים את הציבור היהודי". כלומר, מדינת־ישראל קשרה את עצמה במישטר הארגנטיני, כדי להגן על היהודים. אז חוזרים לשאלה שלך: מה יקרה אם תהיה פה אנטישמיות. היהודים כציבור, ומדינת־ישראל, תמכו במישטר ה־שיעבור הארגנטיני.

או דוגמה אחרת: ברית־המועצות. שם יש שניים וחצי מיליון יהודים. מדינת־ישראל מקימה על אדמתה תחנת־שידור אנטי־סובייטית, וכל המימסד היהודי בעולם פועל נגד ברית־המועצות. אז איפה הדאגה לגורל היהודים?

● החיים שלך כאן, והריחוק שלך מהארץ, לא קשורים לזה שאין לך שורשים בארץ, שמעולם לא התחתנת שם?

קישקוש מוחלט. תראי את הדוגמה ההפוכה של רחל איתן. לפני שהיא התחתנה — היא גרה כאן. זה לא קשור.

● אילו רצית, יכולת לקבל אזרחות אמריקאית?

מחר בבוקר. יש לי גם ויזה מיוחדת על התרומה הגדולה שלי לחברה, לכלכלה ולתרבות האמריקאית. לאיינשטיין היתה ויזה כזו. בגללו הוציאו חוק מיוחד. מאז קיבלו את הוויזה הזאת רק 500 איש, ואני אחד מהם.

● אתה עשיר?

במושגים ישראליים — כן. במושגים אמריקאיים — לא. כאן יש חמישה מיליון מיליונרים. אגב, חצי מיליון מהיהודים האמריקאים חיים מתחת לקו־העוני. חצי מיליון — כשהמימסד היהודי האמריקאי נחשב עשיר, ואת כל היהודים מייצגים כל הביאלקינים והאחרים.

לדעתי, המימסד היהודי מכר את מדינת־ישראל תמורת טובות־הנאה. הם מכרו את המדינה לאדמיניסטרציה האמריקאית, והאדמיניסטרציה הנוכחית היא הקונה הטוב ביותר שיכול היה להיות, כי היא אנטישמית, והאידיאולוגיה שלה זה שאת היהודי אפשר לקנות.

● אתה לא מעריך אותם במיוחד?

אני לא יכול להעריך אותם.

● אתה יודע שלעיתים קרובות אומרים: איזו זכות יש לך לדבר על הארץ, אם אתה יושב פה?

זה קישקוש ממדרגה ראשונה. זה כמו הדוגמה של הרבינוביץ'ים. איזו זכות יש לאחד מהם לדבר ולשני לא? אני ישראלי, ובחברה דמוקרטית זכות ההכרעה היא של האזרח, ואם האזרח רוצה לגור בניו־יורק ולהישאר ישראלי, זו זכותו המוחלטת.

● בארץ אומרים שאנחנו סובלים, ואנחנו משרתים את המולדת, והיהודים האלה לא עושים כלום.

איך אפשר להגיד כזה דבר? הרי כולנו למדנו בבית־הספר שהיהודי סובל בגולה. אני מקריב את עצמי שאני נמצא פה. אנחנו כל הזמן מתפללים לציון.

יש עוד עניין — בלי אירוניה, זו שאלה חשובה: לצערי הרב לנו, באופוזיציה, לאלה שחולקים על ארץ־ישראל השלמה, אין לנו בשום פנים ואופן הפריוילגיה הפטריוטית שלמדינה יש — רשות להיות בחוץ־לארץ — ולנו לא.

● אתה יכול להסביר שוב?

ישראלי ממים

„אני השליח של עצמי"

החלוקה הזו שלמדינה יש רשות להיות בחוץ־לארץ, בצורת שגרירויות, וקק"ל ומימסד יהודי ומוסד וכו' — והאופוזיציה צריכה להיאבק בארץ. יש כל הרשות לאופוזיציה להקים מוסדות מקבילים ונציגויות כדי לקדם את המטרות שלנו. בתנאי שהן במיסגרת החוק והדמוקרטיה.

● אתה ריואה את עצמך כשליח?

לא, אבל אני יכול להיות השליח של עצמי. זו הדמוקרטיה. מה זה שליח? אני יכול להגיד שאנחנו פטריוטים, כי כל אחד מאיתנו עשה משהו.

■ ■ ■

● אתה יותר מעורה במה שנעשה בארץ מאשר במה שנעשה פה?

אני לא מעורה בכלל במה שנעשה פה. מה יש לי פה?

● אתה לא קורא פה עיתון כל יום?

אני קורא. אבל אני הרי החלטתי לא לקחת את האזרחות האמריקאית, אז אני לא חבר פה בשום מיפלגה ואני לא מעורב כאן בחיים הפוליטיים.

● למה לא התחתנת אף פעם?

מה, זו חובה? יש חוק בארץ שצריך להתחתן? כתוב בחוק: „פרו ורבו"?

● אין לך ילדים?

לא.

● למה?

מפני שלא התחתנתי.

● אפשר לעשות ילדים גם בלי להתחתן.

או אני חושב שאין לי ילדים. אני לא מכיר אף אחד שהוא הבן שלי.

● זה מתוך בחירה?

כן. אנחנו מנהלים את הראיון הזה במדינה שחלק גדול מהציבור שלה הוא לא נשוי. זה פשוט מאוד לא יצא. כנראה שלכל אדם יש מערכת־יחסים משלו, לא כולם מוכרחים להתחתן. אני מכיר הרבה אנשים שלא התחתנו.

● אתה לבד כל הזמן?

אני יצור חברתי. אני אף פעם לא לבד ואני נוסע הרבה, אני נמצא פה רק 150 יום בשנה.

● אני מדברת על החיים האישיים. אתה גר לבד וחי לבד?

כן, כל השנים. אבל יש לי חיים מלאים. אפילו חסר לי זמן.